

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, Nagy- s Czérna-utca sarkán
Papp F. utorraktára fölött, 1. em.
hol a szerkesztő hétköznapokon délelőtt
9—11 óra között
és Bolonya mesterutca 325. sz. a.,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
hírművészen de küldendőek
Kéziratok vissza nem adatnak

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI AR
helyben házhoz hordva v vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 rt 50 k
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sor helye 5 kr (1—10 sa
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hird-
téseknek kedvezmény.
Minden egye hirdetés bérletdíj: 30 k
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetend

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, lieső-szentmártoni, erzsébetvárosi hosszuaszi, köhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári s az
ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN s SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, (Hausenstein s Vogler Jaulus), Dukas Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Dau
s társa, Hausenstein és Vogler Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf-Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetés-irodájában.

135-ik szám.

Brassó, Szombat, november 24-én.

IV. évfolyam 1888.

A képviselőház alelnöke.

Gróf Bánffy Béla halála által megüritült a képviselőház egyik alelnöki állása.

Ez állás betöltése már a legközelebbi időben várható s valószínű, hogy körülbelül ugyan-ezen időben a Csáky Albin gróf kultuszminiszterré történt kinevezése által megüritült felső házi alelnökség is be fog tölteni.

A felsőház alelnöksége bizonyára igen magas méltóság, egyike az ország legmagasabb s legelőkelőbb állásainak. Ámde ennek dacára csekély fontossággal bír reánk erdélyiekre, ha vajjon egyik vagy másik főur fog-e oda ki-neveztetni; vajjon Szápáry Gyula vagy Szápáry Géza, akár pedig Zichy Nándor jut arra a díszes polczra.

De annál nagyobb fontosságú a képviselőházi alelnökség, mert parlamentáris életünk két évtizede óta azt az állást mindig erdélyrészi képviselő töltötte be s általa az erdélyi részek tiszteltettek meg.

Most Bánffy Béla grófban hatalmas oszlopa dőlt ki az erdélyi részeknek, a kinek egész politikai működésén át leginkább egy szempont vonult át: hogy ő erdélyi.

És reánk erdélyiekre nézve ez óriási fontosságú.

Igaz, hogy — hála a magyarok istenének — az unió megvan. Ámde nem tagadható az sem, hogy az unió keretén belül vannak speciális erdélyi érdekek is. Ép ezért nekünk nem elég, hogy az erdélyi részek nagy embereket adnak a hazának; nekünk még valami kell, nálunk életszükség, hogy azon nagyjaink a mieink is legyenek, hogy érezzék, tudják, hogy ők erdélyiek.

A bajok és teendők e szép országrészének nagy férfiakra van szüksége, a kik ismerjék a bajokat s tudják a teendőket és lelkük egész melegevel érdeklődjenek, munkálkodjanak érte.

Bánffy Béla gróf ezen nagyjainkhoz tartozott s Kemény Gábor báró nem kevésbé. Ha fájdalma volt Erdélynek, e két férfi segíteni sietett, s nem egy intézményünk fogja még századokon át áldani e két nevet.

A mily áldás volt életük, oly veszteség s csapás korai haláluk Erdélyre, mert — fáj-

dalom — erdélyi nagyjaink nagyon gyéren vannak.

S ha végigfutunk összes erdélyi képviselőink névsorán — beleszámítva az ellenzékieket is — vajjon találunk-e még ily tekintélyes neveket, a kikről szintén elmondhatnók a magunk értelmében: hogy erdélyi? Egyetlen egy képviselőnk van, a ki csakugyan e kvalifikáció alá esik és talán jogosabban, mint akár Kemény Gábor báró, akár Bánffy Béla gróf.

Egy férfi, kire Erdély büszkeséggel hivatkozik minden alkalommal; kiben a legcsekélyebb s legnagyobb erdélyi érdek — mert hisz a mi partikuláris erdélyi érdekeink egy-uttal a közös haza érdekei is — mindig leg-hívebb szószólót bírják; a ki ismeri Erdélynek minden baját, sérelmét és fájdalmát s ki min-denekfelett kiválóan hatalmas nemzeti érzékkel bír: Horváth Gyula.

Ő az egyetlen erdélyrészi képviselőnk közül, a ki egyrészt a legtekintélyesebb erdélyrészi képviselő, másrészt pedig a legtöbb érdemet is szerzett arra nézve, hogy akkor, midőn a megüritült alelnöki állomásnak erdélyrészi képviselővel való betöltése jó szóba, — egyedül ő lehessen jogosult jelölt.

És örömmel vesszük tudomásul, hogy tényleg irányadó körökben egyedül az ő személye jött kombinációba, — a mint tényleg nincs erdélyi képviselő, kit ez állás, e megtiszteltetés inkább megilletne, mint őt. Horváth Gyula a képviselőház minden párja előtt igen rokonszenves alak, előttünk erdélyrésziek előtt pedig mintaképe az igazi erdélyi nagy embernek.

Horváth Gyula alelnökké választása az erdélyi részek megtiszteltetése, mert benne azt a férfit éri a megtiszteltetés, a ki — ha az ország közös érdekeivel összeegyeztethető erdélyi érdekek kívánják — nem ismer pártérdeket, nem ismer melléktéketet; előtte csak a cél: Erdély jóléte. Ezt megmutatta nem egy ízben. Az erdélyi földhitelintézet érdekében az összkormányval szemben, máskor egy más erdélyi érdekért gróf Szápáry pénzügyminiszterrel szemben s legutóbb Fabinyi igazságügyminiszterrel szemben is, habár a kormány-nak s pártjának leghívebb embere.

De Horváth Gyula ily megtiszteltetése

együttal öröm az erdélyi magyarságra is — s különösen erre, — mert benne oly kiváló államférfiut bírnak, kinek szilárd, erős nemzeti érzéke van, melyet nem tud alárendelni semminek.

Nem hiszszük, hogy a képviselőház szakítana eddigi szokásával s nem erdélyi embert választana alelnökkévé. Ez esetben pedig nem hiszszük, hogy az más lehetne, mint Horváth Gyula. Ha igazi érdemek elismeréséről van szó, úgy az más nem is lehet!

Az új véderőtörvény.

Budapest, 1888. november 20.*)

—n. Ismertetni szándékozunk az új véderő-törvényjavaslatot, mely az általános katonai kötelezettséget ugyancsak sulyo-itja..

Hadsergeink béke létszáma a hadi létszámhoz aránytalannak bizonyult. Ezen aránytalanságot akarja az új törvényjavaslat megszüntetni. Ezért fölemeli a közös hadsereg ujjonczjutalékát, megállapítja a honvédséget, melynek csapattestet ennéltozva szintén erősíti, nagyobbítja, a szolgálati időt meghosszabbítja, úgy, hogy a honvédség teljesen egy színvonalra emelkedik a közös hadsereggel és végül erősen megszorítsa és alaposan kiképezni akarja a póttartalékokat. Nem tagadhatja senki, hogy ezek eddigi hadszervezetünknek mind hiányai voltak, s így tulnyomó részben az újítások nem egyebek, mint e hiányok gyökeres pótlása. A hadseregnek hadi létszáma csak a papiron nyolczszáz ezer, valóságban azonban jelentékenyen kisebb, mert nagy számot tesznek ki azok, kik a védtörvény 26. §-a alapján mentesek, a kik betegek, fogságban vannak, csendőrök, ismeretlen tartózkodásuak, állami méntelephez beosztattak, szabadságon vannak stb. Hogy tehát a 800.000 ember tényleg kikerüljön, nyolczszázhatvanégy ezer főnyi anyakönyvi létszámra van szükség. A honvédség létszáma nem emeltetik fel. De létszámának eddigi nagyfoku ingadozása lehetetlenné teszi, vagy legalább rendkívül megnehezíti egy egységes és minden tekintetben célszerű ujjonczképző rendszernek keresztülvitelét, a mely lehetővé tenné, hogy a honvédkötelesek tulságos zaklatástól és polgári foglalkozásokból való gyakori kizaklatástól megóvassanak. Ezen hátrányok megszüntetése céljából kell tehát a honvédség kiegészítését is biztos és állandó alapokra fektetni, szóval számára is

*) Mérvadó budapesti politikai körökből vesszük ezen cikket. Szerk.

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

A mult árnyai.

— Novella. —

23) (Folytatás.)

Az orvos még élénken emlékezett e nőre s az a szájalom, melylyel egykor, azon szerencsétlen pillanatban, férje ravatalánál, iránta viseltetett, a különben túlterhelt tudóst arra indítá, hogy teljesítse az anya kérését.

Elvinnek úgy mutatták be, mint boldogult atyja orvosát, kit hivatása véletlenül a városkába hozott. Elvin tiszteletteljesen és kegyelettel közeledett az ősz férfihoz, kinek nyílt, beszédes és szívemességet visszatükröző tekintete megoldá a különben hallgatag leány nyelvét, ki egy magános séta alkalmával sokkal nyíltabban és őszintebben szolt ehhez, mint anyjához szokott.

Linkné s az orvos abban állapodtak meg, hogy nem keltik fel titkos beszélgetés által Elvin gyanuját. Hanem hogy Linkné be fog menni a vároba s ott fogja megtudni az orvos véleményét. Dobogó szívvel lépte át ma az orvos fogadó szobájának küszöbét. De az orvos mosolyogva jött eléje s megragadva kezét, mondá neki:

— Kedves jó asszonyom, teljes szívemből kívánok kegyednek szerencsét leányához. Nyílt kedély,

arany-tisztaságu szív! Beteg szellem nem gondolkozik s nem beszél így. Kegyed kísérteteket látott. De egy gonosz szivbántalom érthette azt a szegény gyermeket. Asszonyom, irigylem kegyedet leányáért!

Linkné évekkal megiljodottan szökdécselt le a lépcsőkön. Talán soha még ilyen boldognak nem érezte magát. Olyan boldog volt, hogy nem is gondolt most gyermeke boldogtalanságára, s csak mikor tekintete hirtelen az utcán egymás mellett menő nőre s férfira esett, akkor haragja egész özönét zudítá a férfira, ki leányának e fájdalmat okozta

Már este volt, midőn Linkné leszállott a vonatról. Gyorsan ment, nem is sejtve, hogy messziről nagy lelki küzdelemmel lassított léptek követik. Sietett, hogy keblére szorítsa gyermekét, kiért most már nem kell oly borzasztón aggódnia.

Végre megérkezett a kertbe épített házhoz, tekintetét a vadszörlővel befolyt ablakokra irányítva. Belépett. De a mint az ajtót ismét betenni akarta, Alfred állott mögötte. Merev, nagy szemekkel nézett reá, mintha nem hinne szemeinek. Azután a ház felé menve, kinyitott egy ajtót s szótlanul intett a férfinak, hogy lépjen be. Mikor azonban az ajtó ismét bezárult, hozzá lépett, tompa hangon kérdve tőle:

— Nem volt ön mintegy két órával ezelőtt Bren-

kenhoff Olga kíséretében, Frankfurtban?

— Igen!

— Ah! és ön észrevette, hogy én véletlenül tanu-ja valék rendkívül fontos találkozásuknak, s most szégyenkezve e miatt, eljött, igazolni magát előttem?! — kiáltá a nő keserűen.

— Nem, asszonyom! — mondá a férfi meglehetősen mereven, mert égett a vágytól, láthatni az imá-
dott leányt. — Én azért jöttem, hogy Elvinnel beszéljek.

— Elvint ön nem fogja látni! — viszonzá a nő komor tekintettel. Nem akarom, hogy ezen ajkak, melyek még csak röviddel ezelőtt egy más nőnek sullogtak szerelmet, most leányomat biztossákok szerelmökről. Emlékezzék arra, mit egykor mondtam önnek: csak tiszta szívvvel szabad önnek leányomhoz közeli-teni; ne vegye el tőlem egyetlen kincsemet, ha nem akarja boldoggá tenni! — Ön nem teljesítette a komoly kérést; nem vizsgálta saját szívét, hanem első-tétitette egy szegény gyermek kedélyvilágát. Hogy mit tett ön leányomnak, én nem tudom. Én nem birom többé leányom bizalmát, én csak azt tudom, hogy Elvin ön által s ön miatt lett boldogtalanná. Ne folytassa tovább e könnyelmű játékot! Elvin lemondott önről — bizonyára nagy küzdelmébe került, mert ő hű és ragaszkodó. De ő egyuttal elég bü-zke is, hogy feledhessen, mihelyt érzi, hogy az ő szíve megérte-
tet. Könyörgöm, ne keresztesse leányom kedélyvilágát, ne keresztesse többé leányom utját, kérem, könyörgöm, hagyja el!

ujonczjutalékát megállapítani, mely nem mint eddig a póttartalék után, hanem mindjárt a közös hadsereg ujonczjutalékának fődözete után lesz kiállítandó. Eképen a kétszázezer főnyi honvédségre évi tizenkétezer ujoncz szükségessége.

A javaslat harmadik főiránya, mely miképen az egész, de különösen is ez, az első hadsereg, a német hadsereg intézkedéseit tartja szem előtt, megkésztetve a póttartalékot. Ez ugyanis nálunk igen gyöngye, alig elégséges arra, hogy a betegség és első veszélyek miatt kidőltek helyét betöltse, úgy hogy élemedettebb koru népfölkelőknek kell erre fordíthatniok. Ezentul tehát a katonaköteleseknek egész hátraléka ide lesz besorozva, ugymint a fölmentettek (hisz ez meg se fér a közterhek egyenlő viselésének elvével) a fölöslegül maradt hadképesek stb., melyek által a póttartalék száma 25.000, illetve a magyar korona országaira tizenegyezer fővel szaporodik. A póttartalékosok nemcsak nyolcz heti fegyvergyakorlatnak volnának alávetve, hanem — minként a német hadseregben — részt vennének a tartalékosok fegyvergyakorlatain is. A szolgálati kötelezettség egy évvel kitolatik a huszonegyedik életévre. Megszigoríttatik továbbá az önkéntesség intézménye: a mely önkéntes az év végén a tiszti vizsgát le nem teszi, az még egy évet szolgálni köteles.

Ezek nagyjában az új véderő-törvény alapvonalai. Terhes intézkedések, de a trón s haza védelmének szempontjából el kell viselnünk. A kényszerűség nyilvánvaló. A néphadszerek behozatala óta egyik európai állam szorítja előre a seregszaporítás terén a másikat. A hadvezérek s hadügyminiszterek nem gondolnak s nem is gondolhatnak azokkal a károkkal, melyeket kívánataik a társadalomnak okoznak, s a polgárság is jól tudja, hogy ha a haza elmarad a hadsereg szaporítása s jó szervezése tekintetében, a jó szomszédok azonnal felhasználják gyöngeségét. Míg csak meg nem történik az európai nagy leszámolás, ez átkos állapot nem szűnik meg, s ép azért — bár vértengerbe fog kerülni e leszámolás — kívánnunk kell anvak mielőbbi bekövetkezését.

Belföld.

Brassó, nov. 23. (Országgyűlés.) A képviselőház f. hó 21-iki ülésében tovább folytatván a regaleügyi javaslat általános tárgyalása. Meltz csekély számu hallgatóság előtt fejté ki érveit, melyek folytán a tárgyalás alatti javaslatot nem fogadja el. Hertelendy Béla az ellenzéki szónokokkal polemizáló beszédében a hangoztatott községi megváltás ellen szól, de a megváltásnál s ezt főképp a községek tekintetében mondja egyenlő mértéket kíván alkalmaztatni. Kaas Ivor báró a fővárosi kérvény alapjára helyezkedik s a törvényjavaslatot nem fogadja el részletes tárgyalás alapjául. Darányi Ignác előadó hatásos és élénk replikában czáfolta Kaas érvelését, kinek viszonzválasza után Perlaki Elek a ház figyelmétől kisérvé a javaslat mellett emelt szót s annak főként közzgazdasági jelentőségét fejtegette, kiemelvén, hogy a javaslat hivatva van az ország gazdasági életében új korszakot alkotni, ha a regaletulajdonos gazdák jól felhasználják a kárpótlási összegeket. Madarász Imre után, ki a javaslat ellen nyilatkozott, Busbach Péter szólótt hévvel és hatásosan

felelt Kaasnak. Busbach beszédének ama része, melyben a magyarosodásról szólt, különösen szép és lendületteljes volt.

Ugyaneznap a főrendiház is ülést tartott, melyen Vay Miklós báró koronaőr elnökölt. Az ősz elnök ép oly meghatott hangon emlékezett meg arról a gyászról, mely királynénkat atyja halálával érte, mint a minő lelke-edéssel szólott arról, hogy a főrendek utólagos jóváhagyásának nevében a főrendek szerencsekívánatait tolmácsolta névnapja alkalmából királynénk előtt. Haynald Lajos bibornok érsek emelkedett szavakkal emlékezett meg e névnapról, megköszönve az elnöknek tanusított szíves, tapintatos eljárását. A főrendek ezután felfüggesztették Cziráky János gróf mentelmi jogát, igazolták az ujonnan kinevezett főrendiházi tagokat, s a conversióról szóló törvényjavaslatot úgy általánoságban, mint részleteiben elfogadták.

Külföldi szemle.

Brassó, 1888. nov. 23.

A német császár trónbeszédében hosszasan foglalkozik a külpolitikával. Beszédében kijelentette, hogy Németország viszonya a külállamokhoz barátságos; a keresztyéni érzület tiltja a háboruszkodást, ha mindjárt diadallal járna is. A többi államok uralkodóinál tett látogatása a béke megszilárdítását czélozták, a mit a minden oldalról mutatott bizalomnál fogva joggal reményleni is lehet.

A német zároló hajóhad 6 hajóból 54 agyuvál és 1337 emberből áll. A hadsereg és a tengerészet szükségleteinek fedezésére szolgáló kölcsön kerek 80 millió márkát tesz ki. Ez összegből 30 millió várépítésekre és kaszányaépítésekre, husz millió pedig főleg a lovasságnak szolgálnak. A tengerészetre csak 5 millió márkát e-ik, miután a hadihajókön szükségességeket még nem állapították meg. A birodalmi költségvetés bevétele és kiadása 949 millió márkával záródik a kiadásban és a bevételben, ebben benne van a 309 és fél millió folyó kiadás.

Az orosz hivatalos lap közli Paucker Hermann vezérőrnagynak, a mérnöki kar tagjának kinevezését az utak és közlekedési vonalak miniszterévé. Vannovsky hadügyminiszter a császár parancsára tudtul adta az orosz hadseregbe beosztott 60 bolgár tisztnek, hogy mint fejedelmi bolgár tisztek nem maradhatnak a hadseregben, de a kik továbbra is Oroszországban kívánnak szolgálni, azoknak orosz tisztekké kell lenniök.

Varsóból érkező tudósítás szerint az illető hatóságok felszólítást kaptak, hogy az 1889. év tavaszára tervbe vett vasút- és utépítéseket azonnal, mihelyt az időjárás megengedi, kezdjék meg.

Szerbia belsejéből és pedig a radicalis és liberalis kerületekből folyton panaszok érkeznek a válaszlók befolyásoltatásáról. Sabatdzan és Ljeskoviczban véres verekedések voltak, úgy hogy a csendőrségnek is közbe kellett lépnie. Dragoevárban a radicalisok a válaszlókat gyilkossággal és gyújtogatásokkal való fenyegetéssel terrorizálták, hogy jelöltjüket keresztül vigyék. Az alkotmány revisiója tárgyában kiküldött bizottság albizotmánya Milán király elnökleite alatt az általános szavazati jog föött és lajstromos választás ügyébe tanácskozott és mind a két javaslatot elfogadta.

O'asz részről az olasz-francia kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalások ujából való felvételénél azt remélik, hogy az megegyezésre fog vezetni.

A véderő-javaslat.

Budapest, 1888. nov. 22.

A hadsereg kérdése, mely jelenleg nemcsak a parlamentet, hanem az ország összes gondolkodó, beszélő és író közvéleményét is foglalkoztatja, elvitázhatatlanul a legkényesebb, mely valaha nyilvános megvitatás alá vonatott. Sehol sincs akkora veszély, hogy a legesekélyebb észrevételnél jobbra vagy balra, fenn vagy lenn összeülközzünk, mint ennél. Ily alkalomnál az lenne a legegyszerűbb, ha az ember bölcsen hallgat s másokat enged beszélni. De ez nem lenne férfias és a legkevésbébbé illenék a közvéleménynek egyik magyarhoni közegéhez.

A mi az egyéves önkéntesekre vonatkozó új határozatok illeti, az t. i. a szolgálati évnek a főiskolai tanulmányok részére való használhatására vonatkozó gondoskodás a közoktatási miniszterium illetékességéhez tartozik, nem pedig a hadügyi vezetőséghez és megnyugvással konstatáljuk, hogy gróf Csáky Albin, az általános tisztelet új miniszter, már megígérte, hogy az e tekintetben alkalmas intézkedéseket megteendi. A mi a tisztvizsgán megbukottak után szolgálatát illeti, nem lehet nyomós ellenvetést tenni: a mit a vizsgázótól kívánnak, azt egy egyetemi hallgató, technikus, vagy művész némi jó akarattal okvetlen megbirhatja és a hanyagság részére csak nem tűzhet ki díjat a törvény.

De ha csupán azért bukik meg, mert nem tud elég jól németül? így szól az ellenvetés. Egyelőre tehát úgy segitenek a dolgon, hogy mint báró Fejérváry határozottan megígérte, a jelöltnek meg lesz engedve a vizsgálatot magyarul letehetni.

Ez méltányos de ne titkoljuk el magunk előtt az igazságot: nem hasznos, magasabb szempontból nem is hazafias, hogy intelligens ifjúságunk nem tud elég jól németül. A hadsereg közös; de ha abban erős, vagy éppen domináló pozíciót akarunk magunknak kiküzdeni, akkor a legelső és legelengedhetetlenebb előfeltétel az, hogy az egész hadsereg részére kvalifikálva legyünk, a mi a német nyelv jó ismerete nélkül még sem képzelhető. Itt is érvényes, a mit annak idején Szilágyi koronaőr, mint kereskedelmi miniszter mondott a postakocsi színe föötti vitánál: az mind egy, hogy a koci sárga-e vagy zöld, fekete-e vagy vörös; az a fontos, hogy jól legyen készítve és gyorsan menjen.

Román lapszemle.

Milyen jó reánk brassói magyarokra nézve, hogy a novemberi tél egy kissé alább hagyott! Az a szivtelen „Gazeta“ idei november hó 16-án 243-ik számában, midőn a hideg még úgy legénykedett, mint maga a „Gazeta“, kapja magát ez a lap s így szól a brassói magyarokhoz:

„Méltó büntetésül azt ajánljuk a magyar hazafiaknak, hogy kérjék meg a kormányt, hogy takarítsa el mindnyájukat Brassóból: a hivatalokat is, a tanárokat, az iskolákat is, a magyar kaszinókat is, a magyar nyelvet is és mindent, a mi itt magyar

A keresdi vár*)

Irta: Mikszáth Kálmán.

Azért mondták rá, „keresd“, mert nem lehetett megtalálni.

Távol esett mindennemű hadi utaktól, városoktól, egy erdők közé bezárt vögyben, úgy, hogy legfeljebb az eltévedt utazó bukkant rá s akkor azt is hitte meglepetésében, hogy valami mesebeli tündérvárba akadt, a hol egy teríték várja az aztalon s láthatatlan szellemek abrakolják meg a fáradt lovát.

Nemcsak a szép Küküllőmegyének egyik nevezetessége a festői lovagvár, de egész Erdélyországnak. Még most is teljesen ép és lakható. Annyi érdekes alakzat, oly meglepően szép ajtók, párkányok, szögletek és oszlopok ékesítik a fenségesen komoly épületet, mint egyik tudósunk mondja: „érdemes volna csupán a keresdi várról egy régészeti albumot készíteni.“

A vár az Árpádok idejében épült, még pedig minden jel arra mutat, hogy a II. Endre alatt Erdélyben időző német herczegek építették, meri tulnyomó a góth styl benne s mert az ekkortájt épült német váraknak hű mintája.

Később aztán a Bethlen-család birtokába került s azok a saját ízlésük szerint folyton hozzáépítettek egyet-mást.

Meglátszik biz ott nemcsak a román és a renaissance építési modor, de még a legközelebb lakó segesvári kőművesek gusztusa is.

Ostromokkal, ugylátszik, soha se volt valami nagy dolga Keresdnek. Tört kardpengéket nem találunk alatta, sem golyóbisok nem hullnak ki a falaiból.

A béke hajleka volt. Az üldözött erdélyi családok itt biztos, föl nem fedezhető menhelyet találtak.

Egy egy Bethlen mindig lakott benne. Régente valamelyikök (mert a Bethlenek közt majd mindig volt író és tudós) nyomdát állított fel a várban. Bethlen Farkas históriája itt jelen meg.

A középkor egyik fesszékéből indult ki tehát Erdélyben az új-kor erős hadserege: azok az apró olombetűk.

A vár berendezése nagy pompaszeretetre mutat, a szobák kényelmesek és faragványokkal vannak ékesítve, a föld alatt templom van góth stylben s a faragott kőből való oltár benne igazi kis remek. Itt gyűltek össze isteni tiszteletre a Bethlenek. Külön padok állnak az asszonyok és férfiak, valamint a várbeli tisztek és családok számára. Itt innádkozott az ájtatos Károlyi Szuzsánna, kinek fenn az egyik teremben még most is ott áll a fenyő-ágya 1598. felirattal.

Kemény János fejedelem sírkövét is Keresden őrzik mai napig.

Szokásban volt, hogy a Bethlen-családból, ha valaki megnőült a mézes heketet e félreeső várba ment eltölteni. Ma napig is közmondás Erdélyben, ha valaki nászutra indul, „Keresdre utazik.“

Mialatt az anya keserű hangon, remegve a felindulástól, mondá e szavakat. Alfredben ismét felébredt a harag ellene s egész akaratanul tört ki a szenvedély hangján:

— Kegyed teljesen félreismeri a helyzetet, melylyel egymással szemben állunk. Én nem azért jöttem, hogy igazoljam magam, hanem, hogy gazolást kérjek. Én nem mint bűnös álok kegyed előtt, kinek ítéletre kellene várnia, hanem mint vádló, ki felelőiséget kíván. Mit tettem én? Mely szemrehányás illethet engem? Mivel érdemeltem meg azt, hogy arám az esküvő előtti napon megszegi adott szavát, menekül előlem s odadob engem a neveltségesség tárgyául? Ha ön tanácsolta talán e megmagyarázhatatlan dolgot, nagy ágos asszony, úgy okokat és bizonyítékokat kérek, melyek ellenem szólnak. Azonkívül nem tagadhatja meg nekem, hogy magam ne kérjek számot Elvintől!”

E szavak sem hízogók, sem tiszteletteljesek nem voltak, és Linkné mégis csak e pillanatban érezte át legelőször, hogy leánya csakugyan méltán szeretheti e férfit. Erélyes beszéde, mely tiszta lelkiismeretre vall, tetszett neki; látta, hogy vétett ellene, midőn eddig olyan fölületes, keveset mondó embernek tartotta; komolyság és szenvedély volt benne!

— Ha kívánja, ám legyen! — mondá azután egész más hangon.

(Vége következik.)

még a derék tanfelügyelőt is. — Megérdemlik ezt a büntetést a háládatlan románoktól és szászoktól. Lásd azokat, hogy miként fogják magukat civilizálni a tik-tok, nak-nak nélkül is.

Lám, tks. szerkesztő ur, hogy milyen jó az Isten, a ki véget vetett a novemberi kemény télnek épen úgy, mint a „Gazeta” öreg legénységének. Arra, merre tudunk volna mi brassói magyarok számszerint 9 ezeren tél-víz idején tekeregni? Volt idő, midőn Abrudbányáról, Enyedről, Felvinczről elhúzódtak magyar testvéreink a preszákai rétre, az enyedi templom melletti mészgödörbe és Tordára, de azok más idők voltak. Könnyű volt a legverteleneket mészgödörbe költöztetni, de hová mennénk mi most a „Gazeta” gráciájából? Irgalmazzon most az egyszerű! Ki fizeti meg helyettünk azt a sok házbért a magyar kasznókért, dalárdáért, mit csinál Alexi nyomdája a „Brassó”-val, miután a „Gazeta” nyomdatulajdonos lett a natio engedelmével. Ki fizeti meg helyettünk is a házbért, német czédulára a kövezet-vámost, az adót és ki tartja el Bolonyában az o'áh henteseket?

Könnyű neki, mert ha kirug a hámfából, meghívják Kolozsvárra, ingyen szállást adnak neki Váczon; mert ő egymaga legfennebb másodmagával megyen vendégszerezni. Mi 9 ezeren hova menjünk? A preszákai réten most is borzasztó hideg van, az enyedi mészgödör is tele van, nem térünk bele. Könnyű a Kárpátok innenső oldalán lakó pázsitos románoknak; mihelyt itt lesz a sorozás, tüstént illa berek, nádak-erek, azaz, hogy hopp farkasok útjára! A fecskék nem húzódnak el pontosabban szeptemberben Afrikába, mint az o'áh ficsorok a sorozás elől Romániába. De kikből telik ki a kontingens, ha mi is elszakadunk? A szászokból! Na ezt megköszönnék a szász legények, kik, ha nem is olyan vitézek, mint a plevnai hősök, de azért még sem szaladnak a ficsorok után Dobrudzsába, hanem egy szálíg elő állanak s megmentik a szász natio harcziás hírnevét.

Tek. szerk ur! Kérem szépen, izenje meg valami uton „Gazeta” kollégájának, hogy nekünk nem bunda ez a Magyarország, melyben Brassó is fekszik. Nem bírjuk mi ezt kiforgatni, felforgatni, hanem vele élünk, érte küzdünk s itt akarunk sírhelyet is kapni. Nekünk nincs két hazánk, mint a fecskéknek s az o'áh ficsoroknak. Izenje meg, hogy okosabb, hazafiasabb dolgot cselekednék, ha a ficsoroknak a szívökhöz szólna, hogy maradjanak ők is idehaza. Rájok is szüksége van a magyar hazának, több mint az olyan román lapra, mely a magyart ősi hazájából kitanácsolja. Haragzik a „Gazeta.” De mi itt maradunk! Én édes Istenem, mi is lenne belőle, ha mi pl. Sepsi-Szentgyörgyre költöznénk? Ki segítene győzelemre a verdeblichek ellen a szász natiót a méhkerti fertatyékkal? Mit csinálna a „Gaz.”, ha mi nem lennénk? Hogyan toihatná azt a szekeret, melyből feléje barátságosan mosolyognak, de fel veszik, hanem keletiesen csókokat küldenek feléje s ezt kiáltják: Phá baba, phá! A jégen majd még találkozunk!

Kérjük a t. olvasót meg ne ijedjen a „Gaz.” tanácsától, mert ha rossz is az ő mája, meg hurkája, de nem olyan tekete az ördög, minőnek festik. Aztán meg mi is elküldhetnénk a Gazetát Kóvár környékére s ezzel meg jót tennők vele, mert nem kellene a dr. Lucaciú és Berendeu sürgönyeért fizetni; egyenes kézből kapná tőlük.

A brassói oláh-bulgárokat is elküldhetnők Coburg fejedelemnek, meg meg is köszönnék, mert az ő országából nem lehetne a sorozás elől eszaladni. Csak maradjanak itt Gazetájukkal együtt. Jó(?) lap ez a „Gazeta”, lám nem csinál Brassó polgárai között visszavonást! Igaz, hogy minket úgy szeret, hogy majd megessen. — Hát mi őt? Nevüetnk rajta, de komolyan egy szavát se vesszük.

Czenkalji.

A közönség köréből.*)

Tekintetes szerkesztő ur!

Tisztelettel kérem, becses lapja folyó év nov. 10 én megjelent számában a vidéki hírek között „Követendő példa” közlemény helyreigazítása tárgyában, következő soraimnak helyt adni szíveskedjek.

Örömmel üdvözljük a hétfalusi járás tekintetes őszolgabírójának, Henter Gábor urnak, azon sikeres működését, hogy elvégre a jegyzői havi hivatalos ősszejövetelt eszközölte. Azonban tisztelettel tudosítom, miszerint tény az, hogy az alvidéki járásban a „hivatalos napok” czime alatt azon jegyzői, községbírói ősszejövételek és értekezletek már az 1879 év szep. havától fogva — tekintetes Pildner Ferencz ur intézkedése folytán — léteznek és eddig még minden hónapban pontosan megtartattak.

Ezen példát követte azonnal a felvidéki járás és

ottan is bo'dogult Eitel őszolgabíró ur intézkedése folytán az 1880-ik évtől fogva a hivatalos ősszejövételek minden hónapban megtartatnak.

Tehát óhajtható, hogy az ily czimű havi hivatalos ősszejövetel más megyékben is létrejöjjön.

Krizba, 1888. nov. 15-én.

Buna Sándor.
jegyző.

Helyi és vidéki hírek.

E. M. K. E. A brassómegyei választmány f. hó 30-án rendes ülést tart, mire a tagok azon megjegyzéssel figyelmeztetnek, hogy ekkor fog a központhoz betérjéztendő — a jövő évre szóló — segélyezési javaslat tárgyalatni.

A színi előadás tiszta jövedelme 119 frt volt, mert a költségek nagyon felhalmozódtak, mint az ily kezdő mozgalomnak rendes dolog.

A bolonyai vízkérdés még mindig függőben van s az ottani lakosság most víz helyett olvaszt havat. S a városi tanács csak nézi ezt! Ugy vagyunk értesülve, hogy a napokban a bolonyaiak értekezletet tartanak a teendőkre nézve, mert ez az állapot igazán tűrhetetlen!

Dalárdánk ma megy Nagy-Borosnyóra, hol igen szívélyes fogadtatás vár rájuk. A borosnyói időzésről lapunk jövő száma fog referálni.

Egy kis katonai tréfa. Ilyen dolog is régen történt meg már a katonaságon. — Tegnap délelőtt a tábornokkal élén kivonult a tisztikar, velük egy század katonaság s a teljes zenekar, felálva szépen katonarendben. — Mikor a vonat berobogott, a zenekar rázendített a „Gott erhalte”-ra s játszotta oly lelkesedéssel, a hogy csak katona tudja játszani. — A tisztiek frontba állottak, s úgy várták a Boszniából hazatérő bajtársakat. A vonat megállt, tisztelgés vezényeltetett, de a vonatból — nem száll ki katonaság. Valahol elmaradt. Volt hát bosszuság! A publikum mulatott rajta, — mert hát a tragikumban is van ám komikum!

Német postai rovatlapok. A magyar kir. postahivatalok legújabbán német nyelvű rovatlapokat kaptak a közlekedési minisztertől az Ausztriával való forgalomban leendő használatra. A postahivatalok kötelesek ezen rovatlapokat német nyelven kitölteni s a levelezést Ausztriával német nyelven folytatni. Haladunk! Vajjon Ausztria magyar nyelven levelezik-e a magyar hivatalokkal?

A segesvári székház-szenteléssel foglalkozik a szebeni „Tageblatt”, a melynek sehogy sem tud tet-szeni az, hogy az a szép ünnepély oly fényesen sikerült s hogy abban a segesvári szászok is részt vettek. Fáj neki, hogy akadtak szászok — még pedig a javából: Kein, Röth Károly — a kik Bethlen Gábor grófot ünnepelték. A „Brassó” emléklapja is bántja, — no meg az, hogy abban egy rovat Bethlen Gábornak volt szentelve s még inkább, hogy azt a számot az alapkőbe is helyezték. Már hába, édes kolléga ur: a tények fölött lehet keseregni, de azokat meg nem törtétté tenni nem lehet. — Kár a fáradsáért!

Egészségügyi társulat alakulása van folyamatban Nagy-Szebenben. A mozgalom élén — melyről lesz alkalmunk behatóbban írni — gróf Bethlen András főispán áll.

A szász universitás idei ülésszakát gróf Bethlen András i. comes tegnap rekesztette be, örömmel konstatálva, hogy a három év előtt hangoztatott óhaj, hogy kölcsönös bizalom nyugvó viszony fejlődjek ki az elnökség s közgyűlés között, teljesült. A közgyűlés nevében Artz képviselő felelt a főispánnak, kijelentve a közgyűlés nevében, hogy ha nem is teljesítették a szász egyetem összes kvan ágai, ez nem csökkenti az elnök szeméye iránti nagyrabec-ülést. A közgyűlés tagjai mindenkor köszönettel és örömmel fognak viszszaemlekezni azon jóakaratra és politikai eszélyre, melylyel az elnök az egyetem tanácskozásait vezette. Végül „Hoch”-ot mond gr. Bethlen Andrásra, mely a közgyűlés összes tagjainak lelkesen visszhangra talált.

Szebenben folyton tele házak előtt játszik a Wolff társulata. Közelebből a „Cornevillei harangok”-at hozták színre nagy sikerrel. — Ugyanott a napokban kezd meg előadásait a Fürst népének társulata.

Az új bibornok. Rómából nyerjük a következő sürgönyt: A szentszék és az európai kormányok közt tökéletes megegyezés jött létre a legközelebbi consistorium alkalmával kinevezendő bibornokok iránt. Összesen 9 biboros kalap jut kiosztásra. Az ujonnan kinevezett bibornokok közt lesz három francia és pedig Thomas roueni érsek, Foulon lyoni és Guibert bordeauxi érsek. Azonkívül öt olasz főpap fog kinevezettni bibornokokká és pedig Macchi, Sepiaci, d'Annibella, Apoloni és de Buggero, Mercurelli pápai alkamarásnak fog kinevezettni, a mi által a 82 éves agga-tyán közeledik a bornoki méltóság elnyeréséhez. Boccali, XII. Leo belső titkára elfoglalandja Mercurelli helyét és ennek folytán ő fogja betölteni a consistorium titkári hivatalát. A majordomus állását, melyet Macchi töltött be, Casoli del Drago foglalandja el.

A Kis-Küküllő vármegyei tanítóegylet dícső szentmártoni járás köre ez évi őszi rendes gyűlését Küküllőváron december 7-én következő igen érdekes tárgysorozattal fogja megtartani: Nyárádi Dénes, dícső-szentmártoni áll. elemi isk. tanító, tanulságos értekezést fog tartani „A gyermekjátékról” czimmel; Gyöngyösyné, fPötzi Adolfin, dícső-szentmártoni polg. isk. tanítónő pedig szavalni fogja Baró Eötvös „A vár és a kunyhó” czimű költeményét; Gyöngyösy István dícső-szentmártoni áll. polg. isk. igazgató elő fogja adni: „Minő czejla van az induktiv foglalkoztató nevelés-oktatás módnak a népiskolában?” Szabó István, küküllővári állami tanító gyakorlati tanítást tart az órarenden előforduló tárgyból.

A londoni asszonygyilkos. A londoni rendőrség — mint az „Extrablatt” táviratilag jelenti — 21-én Spitalfields közelében letartóztatott egy embert, kit súlyos gyanuokok alapján, a rég keresett nőgyilkosnak tartanak. Az illető e fogatásakor erős ellenállást tanúsított és a rendőrségnél minden felvilágosítást megtagadott.

Sajtóhiba csuszott be lapunk mult számának színészeti kritikájába; ugyanis a 3-ik oldal 9-ik sorában „modern” szó helyett „modoros” olvasandó.

A csokoládé kérdéshez. Manapság annyiféle csokoládé készítmény ajánlatik hirdetések, plakátok és a kereskedők által, hogy a közönség valóban gyakran zavarba jön, hogy hát tulajdonképen melyik készítményt vásárolja. Ezen felül még a külföld is elárasztja az országot nem épen a legfinomabb áruival és némely kereskedő egyrészt a külföldi iránt való kicsinyes és dokolatlan előszeretetből másrészt nyereszkesedésből a gyakran rosszabb, de mindig drágább külföldi gyártmányt ajánlja vevőnek és ez által nemcsak a közönségnek, de a belföldi gyáriparnak is kárt okoz. Mintegy 15 évvel ezelőtt jó is tiszta csokoládét nem is készítettek Ausztria Magyarországon gyárilag és gépekkel és nem csekélyre becsülendő Küfferle József és társa jóhírű budapesti és bécsi cégnek az az érdeme, hogy ez kezdte nálunk a tiszta és jó csokoládénak gyárilag gépekkel való előállítását. E cég áll ma is első helyen a csokoládé finomsága, tisztasága és olcsósága tekintetében és a Küfferle-csokoládé kedveltségét és óriási elterjedtségét megmagyarázza azon körülmény, hogy készítésénél a kakao megválasztásánál, minden kártékony keverék (mint vanília, liszt, festék stb.) mellőzésénél és kitűnő feldolgozási módjánál minuciozus pontossággal járnak el és ára mégis olcsóbb a külföldinél. Nemesak a hazafiság, de a saját érdekünk is az kívánja, hogy a háziasszonyok a drágább és e mellett gyakran rosszabb s kevésbé tiszta külföldi gyártmány helyett az üzletekben csak a jobb Küfferle féle belföldi gyártmányt kérjék és fogadják el, mely amazokat minden tekintetben fölülmulja és orvosi körökben is nagy kedveltségnek örvend. (Kapható helyben a finomabb fűszer- és csemegeáru üzletekben és cukrászdákban.)

Közgazdaság.

Szállítás. A budapest-pécsi vasut igazgatósága egy hirdetményt bocsátott ki sinszegek, közönséges kemény talpfa, stb. szállítására. Az ajánlatokat legkésőbb f. évi november hó 30-ig a nevezett igazgatóságnál (Budapest Andrassy-ut, 2. sz.) benyújtandók. A hirdetmény a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában betekinthező.

Hirdetmény. Folyó évi november hó 27-én délelőtti 10 órakor a helybeli élelmezési raktár hivatali helyiségében az 1889-ik évre való gabona őrlése és a malomba és vissza szállítása biztosítására nyilvános szóbeli és írásbeli tárgyalás fog tartatni. A hirdetmény a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában az érdekeltek által betekinthezők.

Szállítás. A magyar kir. államvasutak igazgatósága különféle anyagok szállítására nézve folyó évi december hó 14-ére ajánlati tárgyalást tűzött ki. — Szállítandó: faszén, égőrepczeolaj (lámpaolaj), kőolaj, kenőrepczeolaj, kenő ásványolaj, lenolajkenőcs, ásványolaj mozdony és kocsik kenésére, kender, rézgálicz. A hirdetmény a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában betekinthező.

Táviratok.

Bukarest, nov. 23. (A „Brassó” eredeti távirata.) A kamara Laskar Catargit választotta elnökké. — A ministerváltozás elkerülhetetlen.

A szerkesztő postája.

Egy utazó S. M. Elhiszszük önnek, hogy sok baja volt, míg a krásznai „vám”-on keresztül, illetve csak odáig is, jutott, de azért még sem közölhetjük beküldött panaszát, mert névtelen közlemények figyelembe nem vehetők.

Kolozsvár. Ugyanekkor már a kolozsvári lapokban meg is jelent. Már pedig más lapok után ily dolgokat nem szoktunk közölni.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETMÉNYEK.

Sz. 10152. 1888.

Hirdetmény.

A Brassó városának a helypénzek és vásárdíjak beszedésére engedélyezett jog az 1889. évi január hó 1-től december hó 31-ig terjedő időtartamra leendő haszonbérbeadása iránt folyó évi december hó 6-án a városi gazdasági hivatalnál írásbeli ajánlati tárgyalás fog tartatni.

Minél fogva felhívjuk a vállalkozni óhajtok az eziránti az ajánlott évi bérleti összegnek 10% nyi bántépénzzel ellátott és lepecsételt írásbeli ajánlataikat folyó évi december hó 6-án délelőtti 12 óráig a városi gazdasági hivatal gondnokának Hintz Ernő urnak átnyújtani.

Az ajánlatok bizottságilag való felbontása ugyanazon napon délutáni 3 órakor a gazdasági hivatalnál történik.

Az ajánlatoknak tartalmazniuk kell azon nyilatkozatot, hogy ajánlattevőnek az ajánlati és haszonbéri feltételek ismeretese s hogy azoknak magát teljesen aláveti. Ugy az ajánlott évi haszonbéri összeg is számokban és betűkben pontosan és világosan kiteendő.

A közelebbi ajánlati és szerződési feltételek a városi gazdasági hivatalnál a rendes hivatalos órákban az ajánlati tárgyalás napjáig betekintheők.

Brassó. 1888. nov. hó 20.

(197) 1—3

A városi tanács.

Szám 4061. — 1888.

Hirdetmény.

Brassó vármegye felvidéki járá-ához tartozó Vidombák községében a malomjog 1889. évi január hó 1-jétől fogva hat egymásután következő évre, azaz 1894. évi december hó 31-éig ajánlati versenytárgyalás és szóbeli árverezési útján haszonbérbe ki fog adatni, és pedig a község házánál 1888. évi december hó 3-án délelőtti 10 órakor.

Kikiáltási ár:

1. a két harmad részben a község. egyharmad részben az ev. luth. egyház tulajdonát képező műmalomért évenként 600 frt,

2. az egyház tulajdonát képező műmalomért 300 frt.

Mindazok, kik az árverezésben részt venni óhajtanak, kötelesek az árverezés kezdete előtt a kikiáltási árnak 10%-át az alólírt kezéhez bántépénzzel letéteményezni s egyszersmind kellőkéig igazolni, hogy esetlegesen a még kívántató biztosítékot kiállítani képesek.

A kellőkéig bélyegzett és 10% os bántépénzzel ellátott írásbeli ajánlat minden malomra nézve külön-külön, a kiűzött tárgyalást megelőző nap délutáni 6 órájáig a községi előjáróságnál beadandók, ellenkező esetben el nem fogadtatik.

A közelebbi árverezési és haszonbéri feltételek az előjáróságnál a hivatalos órákban megtekintheők.

Feketealom, 1888. november 20.

396 1—3

A járási főszolgabíró:
Kostend Vilmos.

Szám 3927. — 1888.

Hirdetmény.

Brassó vármegye felvidéki járásához tartozó Volkan községében a malomjog a jövő 1889. évi január hó 1-étől fogva hat egymásután következő évre, azaz 1894. évi december hó 31-éig ajánlati versenytárgyalás és szóbeli árve-

rezés útján haszonbérbe ki fog adatni és pedig folyó 1888. évi november hó 27-én délelőtti 10 órakor a község házánál.

Kikiáltási ár:

1. A lisztmalomért évenként 1000 frt,
2. a ványoló-malomért „ 40 „
3. a fűrészmalomért „ 100 „

Mindazok, kik az árverezésben részt venni óhajtanak, kötelesek az árverezés megkezdése előtt a kikiáltási árnak 10%-át az alólírt kezéhez bántépénzzel letéteményezni s egyszersmind kellőkéig igazolni, hogy esetlegesen a megkívántató biztosítékot kiállítani képesek.

A kellőkéig bélyegzett és 10% bántépénzzel ellátott, a szóbeli árverezés után felnyitandó írásbeli ajánlatok minden malomra nézve külön-külön a kiűzött tárgyalást megelőző nap délutáni 6 órájáig a községi előjáróságnál beadandók, ellenkező esetben el nem fogadtatik.

A közelebbi árverezési s haszonbéri feltételek az előjáróságnál a hivatalos órákban megtekintheők.

Feketealom, 1888. november 15.

(392) 3—3.

A járási főszolgabíró:
Kostend Vilmos.

ELADÓ

egy igen jó karban lévő

CARAMBOL-BILLIARD

(márványlap) jutányos áron.

Bővebb felvilágosítást ad
Stepanek kárpitos a klastrom-utczában.

391 — 39

Wir suchen einen tüchtigen Reisenden f. d. Verkauf v. Caffee an Priv. u. Krämer. Verg. fl. 800 u. Prov. I-a Refer. erf.

395 2 3

F. Löding & Co., Hamburg.

Egy jó könyv.

„... A küldött könyv útmutásai ugyan rövidke és velősek, de mintha csak a gyakorlati használatra termettek volna; nekem és családomnak a legkülönbözőbb betegségek esetében igen kiváló szolgáltatásokat tettek.“ Így és hasonlóképen hangznak a köszönmórák, melyeket Richter kiadó-intézete „A Betegbarát“ című, rajzokkal ellátott könyv elküldéseért majdnem naponként kap. Mint az ahoz nyomtatott s a szerencsésen meggyógyítottaktól származó értesítések tanúsítják, az abban foglalt tanácsok követése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak eredményei vannak letéve, megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármilyen bajban is szenvedjen. Kie becses könyvet megszerezni óhajtja, az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot“ és pontos címét s címezze a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe **Lipszében.**

A megküldés ingyen történik.

„ELSŐ ERDÉLYI BANK” BRASSOBAN.

Az „Első erdély bank“ Brassóban folyó 1888. évi november hó 1-étől kezdve

évi 5%-kal
kamatoztat giro-betéteket és maga fizeti a betétek után a kamat-adót.

Az igazgatóság.

376 8—12

Folyékony

Arany-

és

Ezüst-

tinktúra,

azonnali aranyozásához, ezüstözéséhez s kijavításához mindennemű tárgyaknak, mint: keretek, fa, érz, porcellán, üveg, viasz, bőr, gipsz alakok, kosarak, bárszöny, plüsch, selyem, stb. művészi és díszítési célokra. Különösen alkalmaz minden egyházi eszköz felújításához. Az alkalmazás mindenkinek a hozzádott ecsettel nagyon egyszerű, hidegen történik. *Fényben, tisztaságban, tartósság- s olcsóságban fölülmulhatlan*

Ára egy üvegnek ecsettel s használati utasítással 1 frt, -- 6 üvegnek 5 frt, — 12 üvegnek 9 frt. o. é. — Sztéküldés csak utánvétellel.

Rendelések czimzendők:

An das Depot chemischer Produkte,
Brünn, Ferdinandgasse Nr. 8.

32211 25

AZ „ALBINA”

takaré- és hitelintézet brassói fióktelepe

elvállal takarékbetéteket a felmondási határidő szerint 5, 4 s 3½ százalék mellett, melyek után maga fizeti a 10% jövedelem-adót.

Vásárol és elad „Albina“-zálogleveleket a napi árfolyam mellett, melyeket legmelegebben ajánl a t. közönségnek, mint a legjobb és legbiztosabb befektetési papírt.

Leszámitol váltókat — legkevesebb két aláírással — azok természete szerint 6½ és 8% kamatláb mellett.

Leszámitol váltókat csak egy aláírással is 7%-kal, ha azok jelzálogilag biztosítvák.

Engedélyez nyílt hiteleket 6½% mellett.

Ad kölcsönöket biztos értékű árukra, melyeknek értéke nem könnyen változó, a kölcsönösszeg szerint 6½—8% mellett.

Előlegez értékpapírokra, melyek a budapesti, bécsi s bukaresti tőzsdén játszanak, 6½% mellett, árfolyambeli értékeik 85%-áig.

Vásárol és elad ércpénzeket a napi árfolyam szerint.

Elvállal megbízásokat mindennemű értékpapírok vásárlása-s eladására a legelőnyösebb feltételek mellett.

Bérbe ad a brassói pályaudvar közvetlen közelében lévő s azzal az „Albina“ tulajdonát képező külön vasuti vágánnyal összekötött telkeken akár szabad rakhelyeket, — akár egész raktárokat, akár pedig azoknak csak egyes részeit; valamint letétbe felvesz raktáraiba olesó fekbér mellett kisebb árumennyiségeket is.

Bővebb felvilágosításokat készséggel nyújt ugy a brassói fióktintézet pénztára, valamint az intézetnek Brassón kívül lévő bizalmi férfai.

HIVATALOS ÓRÁK

délelőtti 8 órától délutáni 2 óráig.

A fióktintézet helyisége:

Brassó, főtér 90. sz. a., az I. emeleten.

← Mindenféle ruha- és kalapdíszek a legújabb divat szerint. →

LASKAI ÁRPÁD

NŐI DIVAT- ÉS KÉSZ ÖLTÖNY-RAKTÁRA

(Brassó, virág-sor 325. sz. a.)

ajánlja ugy a helybeli, mint vidéki m. t. közönségnek az

őszi és téli évadra

gazdagon berendezett üzletét, ugymint: Divatszövetekben, fekete és színes cachmirok, selyemszövetek, selyem- és angol bársonyok, gyöngydiszek, vásznak, chiffonok, oxfordt, creton, szalag, csipke, virág, dísztollak, kesztyűk stb, a legjutányosabb árak mellett.

Felsők és ruhamegrendelések gyorsan és olcsó árak mellett készíttetnek.

← Nagy raktár férfi- és női fenérműekben. →

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundamenta peritui - 30000 - DEU - Cluj Napoca

Brassó, ALEXI könyvnyomdája.